

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Babiakovej, CSc. a členiek senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a JUDr. Evy Baranovej v právnej veci navrhovateľa **Y. C.**, štátneho príslušníka Čínskej ľudovej republiky, zastúpeného JUDr. A. Ž., advokátkou proti odporcovi **Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky – Migračný úrad**, o opravnom prostriedku navrhovateľa proti rozhodnutiu odporcu č. k. ČAS: MU – 2472/PO-Ž/2007 zo dňa 22.02.2008, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Saz 29/2008-41 zo dňa 10.12.2008 takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Saz 29/2008-41 zo dňa 10.12.2008 **p o t v r d z u j e**.

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie odporcu č. k. ČAS:MU2472/PO-Ž/2007 zo dňa 22.02.2008, ktorým odporca podľa § 13 ods. 1 zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení platnom v čase vydania napadnutého rozhodnutia (ďalej len „zákon o azyle“) navrhovateľovi neudelil azyl na území Slovenskej republiky, neposkytol mu doplnkovú ochranu a rozhodol, že v prípade navrhovateľa neexistuje prekážka jeho administratívneho vyhostenia do Č. podľa § 58 ods. 1,

2 zákona č. 48/2002 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o pobyte cudzincov“). Prvostupňový súd nepriznal navrhovateľovi právo na náhradu trov konania.

Krajský súd sa stotožnil so záverom odporcu, že v prípade navrhovateľa nebola preukázaná opodstatnenosť z obáv prenasledovania z rasových, národnostných, náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, ako to vyplýva z Konvencie z roku 1951 o právnom postavení utečencov a zo zákona o azyle. Taktiež sa stotožnil so záverom odporcu, že navrhovateľ nespĺňa zákonné predpoklady pre poskytnutie doplnkovej ochrany. Odvolávajúc sa na relevantné správy o situácii v krajine pôvodu navrhovateľa, považoval aj výrok o neexistencii prekážky administratívneho vyhostenia navrhovateľa do krajiny jeho pôvodu za vydaný v súlade so zákonom. Krajský súd navrhovateľovi právo na náhradu trov konania nepriznal.

Navrhovateľ podal proti rozsudku odvolanie a žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací zrušil rozsudok krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Namietal, že prvostupňový súd vec po právnej stránke nesprávne posúdil. Uviedol, že Čína je nedemokratickým štátom, kde sa nerešpektujú základné ľudské práva a slobody. Navrhovateľ s týmto vládny komunistickým režimom nesúhlasí. V osade, v ktorej býval, si nemohol slobodne uplatňovať svoje volebné právo. Nemal možnosť demokraticky si zvoliť svojho voleného zástupcu – starostu. V Slovenskej republike chce začať nový život a podnikáť, aby zarobil finančné prostriedky, ktoré by mu postačovali na dôstojný život na území Slovenskej republiky. Preto nesúhlasí s rozsudkom, že nespĺňa podmienky na udelenie azylu.

Odporca v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Uviedol, že všeobecný nesúhlas so situáciou v krajine pôvodu, ale aj ekonomické dôvody, nie sú dôvodom na udelenie azylu podľa zákona o azyle a Ženevského dohovoru o právnom postavení utečencov. Navrhovateľ požiadal o udelenie azylu až po tom, čo mu nebola predĺžená žiadosť o predĺženie prechodného pobytu na účel podnikania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 3 O.s.p., s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia

bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.supcourt.gov.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 4. júna 2009 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O.s.p.).

Podľa ustanovenia § 13 ods. 1 zákona o azyle ministerstvo neudelí azyl žiadateľovi, ak nespĺňa podmienky uvedené v § 8 alebo 10.

Podľa ustanovenia § 8 zákona o azyle ministerstvo udelí azyl žiadateľovi, ktorý a/ má v štáte, ktorého je štátnym občanom, a ak ide o osobu bez štátnej príslušnosti, v štáte jeho bydliska, opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu, alebo b/ je v krajine pôvodu prenasledovaný za uplatňovanie politických práv a slobôd.

§ 10 zákona o azyle rieši otázku udelenia azylu na účel zlúčenia rodiny manželovi azylanta, resp. slobodným deťom azylanta do 18 rokov ich veku, resp. rodičom slobodného azylanta mladšieho ako 18 rokov, pričom azylantom je cudzinec, ktorému bol udelený azyl.

Podľa ustanovenia § 20 ods. 4 zákona o azyle, ak ministerstvo rozhodne o neudelení azylu alebo o odňatí azylu, rozhodne tiež, či cudzincovi poskytne doplnkovú ochranu; ak ministerstvo zamietne žiadosť ako zjavne neopodstatnenú, neposkytne doplnkovú ochranu, nepredĺži doplnkovú ochranu alebo zruší doplnkovú ochranu, vo výroku rozhodnutia uvedie, či existuje prekážka administratívneho vyhostenia podľa osobitného predpisu.

Podľa ustanovenia § 13c ods. 1 zákona o azyle neposkytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ak nespĺňa podmienky uvedené v § 13a alebo § 13b.

Podľa ustanovenia § 13a zákona o azyle ministerstvo poskytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ktorému neudelilo azyl, ak sú vážne dôvody domnievať sa, že by bol v prípade návratu do krajiny pôvodu vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa ustanovenia § 2 písm. f/ zákona o azyle je vážnym bezpráviom 1. uloženie trestu smrti alebo jeho výkon, 2. mučenie alebo neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie alebo

trest, alebo 3. vážne a individuálne ohrozenie života alebo nedotknuteľnosti osoby z dôvodu svojvoľného násilia počas medzinárodného alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu.

§ 13b zákona o azyle rieši otázku poskytnutia doplnkovej ochrany na účel zlúčenia rodiny.

Podľa ustanovenia § 58 ods. 1 zákona o pobyte cudzincov, cudzinca nemožno administratívne vyhostiť do štátu, v ktorom by bol ohrozený jeho život z dôvodov jeho rasy, národnosti, náboženstva, príslušnosti k určitej sociálnej skupine alebo pre politické presvedčenie, alebo v ktorom by mu hrozilo mučenie, kruté, neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie, alebo trest. Rovnako nemožno cudzinca administratívne vyhostiť do štátu, v ktorom mu bol uložený trest smrti alebo je predpoklad, že v prebiehajúcom trestnom konaní mu takýto trest môže byť uložený.

Podľa ods. 2 citovaného zákonného ustanovenia cudzinca nemožno administratívne vyhostiť do štátu, v ktorom by bola ohrozená jeho sloboda z dôvodov jeho rasy, národnosti, náboženstva, príslušnosti k určitej sociálnej skupine alebo pre politické presvedčenie; to neplatí, ak cudzinec svojim konaním ohrozuje bezpečnosť štátu, alebo ak bol odsúdený za obzvlášť závažný trestný čin a predstavuje nebezpečenstvo pre Slovenskú republiku.

Z obsahu spisu odvolací súd zistil nasledovné skutočnosti:

Navrhovateľ z Číny vycestoval 03.08.2006 letecky. Po uplynutí doby prechodného pobytu za účelom podnikania (do 30.06.2007) a potom, keď nebolo vyhovené jeho žiadosti o predĺženie tohto pobytu, požiadal 26.11.2007 o azyl. Ako dôvod uviedol, že Čína nie je demokratický štát. V priebehu pohovoru u odporcu uviedol, že v krajine pôvodu nebol trestne stíhaný a že nemal problémy so štátnymi orgánmi, ani s inými subjektami. Pokiaľ ide o nedodržiavanie ľudských práv v Číne uviedol, že vo svojej dedine nemohli ako starostu zvoliť svojho kandidáta a úrady dosadili na toto miesto vlastného kandidáta.

V spise sa nachádzajú relevantné správy o situácií v Číne.

Konanie o udelenie azylu na území Slovenskej republiky je upravené v zákone o azyle. Udelenie azylu na území Slovenskej republiky je spojené s splnením podmienok

taxatívne uvedených v ustanovení § 8 zákona o azyle, t.j. v prípade žiadateľa o azyl musia byť preukázané opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, prenasledovania za uplatňovanie politických práv a slobôd a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu.

V citovanom ustanovení ide o zákonné vyjadrenie ústavnej garancie poskytovania azylu cudzincom prenasledovaným za uplatňovanie politických práv a slobôd (článok 53 prvá veta Ústavy Slovenskej republiky).

V predmetnej veci je potrebné predostrieť, že predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie o neudelení azylu navrhovateľovi na území SR, o neposkytnutí doplnkovej ochrany a rozhodnutie o tom, že neexistuje prekážka jeho administratívneho vyhostenia podľa § 58 ods. 1 a 2 zákona o pobyte cudzincov, preto primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací sú preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporcu, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľa v opravnom prostriedku a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odporcu.

Odporca zdôvodnil rozhodnutie o neudelenie azylu navrhovateľovi na území Slovenskej republiky nepreukázaním opodstatnenosti obáv z prenasledovania z rasových, národnostných, náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, tak ako to vyplýva zo Ženevskej konvencie z roku 1951 o právnom postavení utečencov a zákona o azyle. Zdôvodnil rozhodnutie o neposkytnutí doplnkovej ochrany skutočnosťou, že navrhovateľ nemal v domovskej krajine žiadne problémy.

Pokiaľ ide o rozhodnutie, že neexistuje prekážka jeho administratívneho vyhostenia do Číny vychádzal zo správ o krajine jeho pôvodu, ako aj zo skutočností, že nebolo preukázané, že by bol v krajine pôvodu objektom perzekúcie.

Prvostupňový súd dospel k záveru, že rozhodnutie odporcu vychádza z dostatočne zisteného skutkového stavu veci a je v súlade so zákonom o azyle ako aj so zákonom o pobyte cudzincov.

Je teda zrejmé z akých dôkazných prostriedkov pri svojom rozhodovaní odporca aj súd prvého stupňa vychádzali, pričom odvolací súd zhodne s názorom krajského súdu dospel k záveru, že odporca riadne zistil skutkový stav a vyvodil z neho správny záver o tom, že dôvody navrhovateľa, pre ktoré žiadal udeliť azyl na území Slovenskej republiky nemožno považovať za relevantné pre udelenie azylu na území Slovenskej republiky a navrhovateľovi azyl neudelil, nepochybil, a krajský súd dôvodne považoval rozhodnutie odporcu z týchto dôvod za zákonné.

V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že povinnosť zistiť skutočný stav veci podľa § 32 zákona č. 71/967 Zb. (Správny poriadok) má žalovaný len v rozsahu dôvodov, ktoré žiadateľ v priebehu správneho konania uviedol. Pričom zo žiadneho ustanovenia zákona nemožno vyvodit', že by žalovanému vznikla povinnosť, aby sám domýšľal právne relevantné dôvody pre udelenie azylu žiadateľom neuplatnené a následne k týmto dôvodom vykonal príslušné skutkové zistenia.

Dôvody pre poskytnutie azylu sú zákonom vymedzené pomerne úzko a nepokrývajú celú škálu porušovania ľudských práv a slobôd, ktoré sú tak v medzinárodnom ako aj vo vnútroštátnom kontexte uznávané. Inštitút azylu je aplikovateľný v obmedzenom rozsahu, a to len pre prenasledovanie zo zákonom uznávaných dôvodov, kedy je týmto inštitútom chránená len najvlastnejšia existencia ľudskej bytosti a práva a slobody s ňou spojené, pričom udelenie azylu podľa § 8 zákona o azyle je viazané objektívne na prítomnosť prenasledovania ako skutočnosti definovanej v § 2 písm. d/ zákona o azyle alebo na odôvodnené obavy z tejto skutočnosti, a to v oboch prípadoch v dobe podania žiadosti o azyl, teda spravidla v dobe bezprostredne nasledujúcej po odchode z krajiny pôvodu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto považoval odvolacie námietky navrhovateľa za nedôvodné. Preto napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil.

Rovnako sa stotožnil s názorom krajského súdu, podľa ktorého odporca správne vyhodnotil neexistenciu prekážok jeho administratívneho vyhostenia podľa § 58 ods. 1 a 2

zákona o pobyte cudzincov a s poukazom na správnosť tohto výroku, rozhodnutie odporcu považoval za zákonné.

Z uvedených dôvodov preto možno konštatovať, že rozhodnutie odporcu bolo v súlade so zákonom a krajský súd nepochybil, ak ho potvrdil. Odvolací súd sa s právnym záverom uvedeným v jeho rozsudku stotožnil, námietkam navrhovateľa nevyhovel a napadnutý rozsudok podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. v spojení s § 246c O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

Vo vzťahu k druhej forme medzinárodnej ochrany, a to doplnkovej ochrane, odvolací súd uvádza, že jej zmyslom a účelom je poskytnúť subsidiárnu ochranu a možnosť legálneho pobytu na území SR tým žiadateľom, o medzinárodnú ochranu ktorým nebol udelený azyl, ale u nich by bolo (z dôvodov taxatívne uvedených v zákone o azyle) neúnosné, neprimerané, či inak nežiadúce požadovať ich vycestovanie. Hoci sa aplikácia tohto inštitútu doplnkovej ochrany viaže k objektívnym hrozbám po prípadnom návrate žiadateľa do krajiny pôvodu, teda čiastočne k iným skutočnostiam nastávajúcim v odlišnom čase, než v prípade aplikácie inštitútu azylu, sú pri rozhodovaní o udelení, či neudelení doplnkovej ochrany do značnej miery určujúce tvrdenia samotného žiadateľa, z nich je potrebné vychádzať.

V predmetnej veci nebolo ani podľa odvolacieho súdu zistené závažné a potvrdené dôvody pre bezprostrednú a reálnu hrozbu vážneho bezprávia tak, ako je definované v ustanovení § 2 písm. f/ zákona o azyle, pričom v podrobnostiach na správny záver odporcu uvedený v jeho rozhodnutí odkazuje.

Odvolacie námietky navrhovateľa neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku, ktorý rozhodnutie odporcu potvrdil. Rozhodnutie odporcu o neudelení azylu, doplnkovej ochrany a rozhodnutí o tom, že u navrhovateľa neexistuje prekážka jeho administratívneho vyhostenia podľa osobitného zákona treba považovať podľa názoru odvolacieho súdu za zákonné. Preto odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 246c O.s.p. tak, že navrhovateľovi, ktorý nemal úspech vo veci právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

P o u č e n i e: **Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.**

V Bratislave 04.06.2009

JUDr. Eva Babiaková, CSc., v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Zuzana Katuščáková